

Služba za reviziju finansijskog poslovanja

Na osnovu člana 14. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 22/00 i 102/09), člana 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06), a u skladu sa članom 18. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH», broj: 103/08) izdajem

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2008. GODINU I POSTIZBORNOG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA – LOKALNI IZBORI 2008. HRVATSKE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 03-07-6-1529/09
Sarajevo, 04. maj 2010. godine

SADRŽAJ:

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS REVIZIJE	5
Predmet revizije	5
Cilj revizije	5
Obim revizije	5
4. PRETHODNE REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	6
5.1. NALAZI	6
5.2. PREPORUKE	10

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila reviziju finansijskih izvještaja **Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine** i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora održanih u oktobru 2008. godine.

Rukovodstvo stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje u skladu sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.

Reviziju smo obavili u skladu sa revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način da prikupimo dovoljno dokaza koji nam, u razumnoj mjeri, pružaju garancije da je stranka postupala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Revizija je na osnovu uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskom izvještaju, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja i postupanje u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Revizijom smo utvrdili da Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine u izvještajnom periodu nije postupila u skladu sa odredbama člana 3. stav (2), člana 8. stav (1) i člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Prema našem mišljenju, osim navedenog, revidirani finansijski izvještaji ukazuju da je Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine u 2008. godini postupala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji BiH je izvršila reviziju finansijskih izvještaja Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora održanih u oktobru 2008. godine.

Revizija je preduzeta u skladu sa članom 14. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 22/00 i 102/09), članom 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06) i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH», broj: 103/08).

Zbog činjenice da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatska demokratska zajednica BiH je iskazala ukupne prihode u iznosu od 2.537.714,10 KM, čija struktura je data u sljedećoj tabeli¹:

Red.br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u uk.prih. %
1	Članarina	82.973,02	3,29 %
2	Prilozi fizičkih lica	270.938,64	10,74 %
3	Prilozi pravnih lica	398.323,80	15,79 %
4	Prihodi od imovine	25.077,97	0,99 %
5	Prihodi od pr.lica	0,00	
6	Prihodi od poklona	3.272,38	0,13 %
7	Prihodi iz budžeta	1.741.888,29	69,05 %
	Ostali prihodi	0,00	
	Ukupni prihodi:	2.522.474,10	100,00 %

U godišnjem finansijskom izvještaju politička stranka je iskazala ukupne rashode u iznosu od 2.292.467,63 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv stranke je HDZBiH.

Hrvatska demokratska zajednica BiH osnovana je 1990. godine.

Posljednja registracija: 03.09.2001. godine u Kantonalnom sudu u Mostaru, pod brojem 01/2001.

Sjedište političke stranke je u Mostaru, ulica Kneza Domagoja bb.

¹ Stranka je vršila korekcije godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu dva puta. Prvi put stranka je izvršila korekcije izvještaja neposredno nakon izvršene revizije finansijskih izvještaja od strane Službe za reviziju finansijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji BiH i korigovani izvještaj je CIK BiH dostavila 16.11.2009. godine. Drugi put stranka je korekcije izvještaja izvršila nakon što joj je dostavljen Preliminarni izvještaj o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu i postizbornog finansijskog izvještaja – Lokalni izbori 2008. godine sa nalazima revizije i isti CIK BiH dostavila 23.02.2010. godine.

Podaci koji su iskazani u tabeli preuzeti su iz korigovanog godišnjeg finansijskog izvještaja HDZ BiH za 2008. godinu, u kome je stranka, u skladu sa odredbama člana 13. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka dobrovoljno otklonila nedostatke i isti Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavila 23.02.2010. godine.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke je Dragan Čović, predsjednik.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2008. godinu je Marica Jurić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu, organizacionu strukturu Hrvatske demokratske zajednice BiH čine:

- Središnjica HDZ BiH Mostar
- 9 kantonalnih odbora
- Gradski odbor HDZBiH Mostar,
- 50 općinskih odbora,
- Odbor HDZBiH Distrikta Brčko i
- Zajednica žena HDZBiH „K.Katarina Kosača“.

3. OPIS REVIZIJE

Predmet revizije su godišnji finansijski izvještaj za 2008. godinu i postizborni finansijski izvještaj – Lokalni izbori 2008. godine Hrvatske demokratske zajednice BiH i to sljedećih organizacionih dijelova:

- Središnjica HDZ BiH Mostar,
- Kantonalni odbor HDZ BiH HNK Mostar,
- Općinski odbor HDZ BiH Prozor-Rama i
- Općinski odbor HDZ BiH Distrikt Brčko

Cilj revizije je da revizoru omogući da izrazi mišljenje o tome da li je Hrvatska demokratska zajednica BiH u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Obim revizije finansijskih izvještaja Hrvatske demokratske zajednice BiH obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na članarine, priloge fizičkih lica, priloge pravnih lica, prihode od imovine, prihode iz budžeta i troškove kampanje.

4. PRETHODNE REVIZIJE

Izvršena je revizija godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske demokratske zajednice BiH za 2004. i 2006. godinu i pregled godišnjeg finansijskog izvještaja za 2005. i 2007. godinu. Izdati su izvještaji o reviziji i izvještaji o pregledu sa nalazima revizije, mišljenjem revizora i preporukom da stranka treba postupati po odredbama člana 6., člana 8. stav (1) i člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2008. godinu, utvrđeno je da Hrvatska demokratska zajednica BiH nije ispoštovala sve preporuke date u izvještajima o reviziji, odnosno pregledu i da je u 2008. godini pored ostalog, postupila suprotno odredbama člana 8. stav (1) i člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) **Na osnovu obavljene revizije utvrđeno je da Hrvatska demokratska zajednica BiH nije ispoštovala odredbe člana 3. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka².**

- U postupku revizije finansijskih izvještaja Hrvatske demokratske zajednice BiH, utvrđeno je da ova politička stranka ima u vlasništvu pravno lice „MONDO“ d.o.o. Mostar, sa sjedištem u Mostaru u ulici Kneza Domagoja bb. Navedeno pravno lice je rješenjem broj U/I-1060/96. upisano u sudski registar 26.11.1996. kod Višeg suda u Mostaru, u registarskom ulošku broj: 1-8779 Mostar. Hrvatska demokratska zajednica BiH je osnivač i 100% vlasnik pravnog lica „MONDO“ d.o.o. Mostar, čija djelatnost nije vezana za kulturu niti izdavačku djelatnost. Odredbama člana 3. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka propisano je da se preduzeće u vlasništvu političke stranke može baviti samo djelatnošću vezanom za kulturu ili izdavačkom djelatnošću.

Nakon što je Hrvatskoj demokratskoj zajednici BiH dostavljen Preliminarni izvještaj o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu i postizbornog finansijskog izvještaja – Lokalni izbori 2008. godine sa nalazima revizije, politička stranka je Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavila kopiju Prijedloga o pokretanju likvidacionog postupka nad pravnim licem „MONDO“ d.o.o. Mostar, u kome je predlagatelj likvidacionog postupka samo ovo pravno lice. Kao razlog za likvidaciju, navodi se da HDZ BiH kao osnivač pravnog lica „MONDO“ d.o.o. Mostar, više nema interesa za njegovo postojanje, pa je Upravni odbor društva na prijedlog osnivača, stranke HDZ BiH donio odluku o prestanku rada društva i pokretanju postupka likvidacije pred nadležnim sudom.

Iako je prijedlog za likvidaciju podnesen Kantonalnom sudu u Mostaru 07.01.2000. godine, pravno lice „MONDO“ d.o.o. Mostar nije brisano iz sudskog registra.

- Prema podacima koje je Općinski sud u Tuzli aktom broj 032-0-Reg Z-09-000576 od 07.04.2009. godine dostavio Centralnoj izbornoj komisiji BiH, utvrđeno je da je rješenjem Višeg suda u Tuzli broj U/I-475/94 od 15.05.1994. godine i izmjenama i dopunama rješenja (Rješenje broj U/I-731/94, od 20.06.1994. godine, rješenje U/I-860/95 od 08.11.1995. godine i rješenje U/I-2702/00 od 19.07.2001. godine) u registarski uložak broj 1-5835 upisano pravno lice „Radio-difuzija Soli“ d.o.o. Tuzla, sa sjedištem u ulici M.Fizovića br. 15 (Hotel Tuzla), čiji je osnivač i vlasnik Kantonalni odbor HDZ BiH Tuzla.

Nakon inicijative pokrenute od strane Centralne izborne komisije BiH, prema Regulatornoj agenciji za komunikacije Bosne i Hercegovine da preispita dozvole za rad javnim emiterima čija djelatnost nije u skladu sa odredbama člana 3. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, Regulatorna agencija je poduzela korake kako bi osigurala poštivanje ovog Zakona. Regulatorna agencija za komunikacije je Centralnu izbornu komisiju BiH obavijestila 09.07.2009. godine aktom broj 04-29-1847-1/09, u kome navodi da je izvršen proces promjene vlasničke strukture za „Radio-difuzija Soli“ d.o.o. Tuzla, te da HDZ BiH više nema udjela u vlasništvu ove stanice.

Revizijom godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske demokratske zajednice BiH za 2008. godinu nije utvrđeno da je ova politička stranka u 2008. godini ostvarila prihod od dobiti navedenih pravnih lica.

---

² Preduzeće u vlasništvu političke stranke može se baviti samo djelatnošću vezanom za kulturu ili izdavačku djelatnost.

b) Revizijom godišnjeg finansijskog izvještaja utvrđeno je da je Hrvatska demokratska zajednica BiH prekršila odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.³

Revizijom je utvrđeno da je Općina Mostar, kao nosilac prava raspolaganja na poslovnoj zgradi u Ulici Kneza Domagoja u Mostaru površine 697 m², Ugovorom broj: 01/I-1352/96 od 02.09.1996. godine, istu dodijelila na korištenje Hrvatskoj demokratskoj zajednici BiH uz mjesečnu zakupninu od 10,00 DEM/m². Obzirom da je zgrada bila devastirana, te da je uredske prostore bilo neophodno opraviti i adaptirati, ugovorne strane, Općinsko vijeće - za Općinu Mostar i Hrvatska demokratska zajednica BiH su ugovorile da sve radove na zgradi izvrši zakupoprimalatelj, odnosno HDZ BiH, te da za vrijednost radova bude umanjena zakupnina. Ugovorom je utvrđeno i to, da nakon što se izvrši prebijanje iznosa sredstava utrošenog za adaptaciju zgrade sa iznosom ugovorene zakupnine, biće sačinjen Aneks Ugovora, kojim će pravo na zakupninu biti prenešeno na Turističko-ugostiteljski školski centar u Mostaru.

Ugovorena je zakupnina u iznosu od 6.970,00 DEM mjesečno, odnosno 83.640,00 DEM godišnje.

Hrvatska demokratska zajednica BiH je u skladu sa ugovorom izvršila adaptaciju zgrade. Nakon izvršene adaptacije, na osnovu Prijedloga stranke, te temeljem Rješenja Općinskog suda u Mostaru broj, V-4523/06 od 03.05.2006. godine izvršena je procjena od strane dva sudska vještaka i utvrđena je vrijednost adaptacionih radova u iznosu od 1.016.529,18 KM.

Prema podacima koje je Hrvatska demokratska zajednica BiH predočila tokom obavljanja revizije finansijskih izvještaja za 2008. godinu, moglo se utvrditi da je stranka troškove zakupnine kompenzirala do marta 2005. godine, nakon čega je po opomeni Grada Mostara broj: 05/2-25-3843/08 od 31.03.2008. godine, stranka na ime zakupnine u periodu od marta 2005. do marta 2008. godine, platila 250.920 KM, koliko je Grad Mostar i potraživao od ove stranke.

Ugovorne strane Grad Mostar i Hrvatska demokratska zajednica BiH su 13.05.2008. godine zaključile Ugovor o kupoprodaji poslovnog objekta, koji je HDZ BiH koristila pod zakupom, koji je ovjeren kod notara i upisan u izvornik notara pod brojem OPU 635/08.

Prije zaključivanja kupoprodajnog ugovora, ugovorne strane su 18.02.2008. godine ponovo angažovale sudske vještake koji su procijenili vrijednost ulaganja koja je izvršila HDZ BiH na poslovnom objektu, na iznos od 1.092.304,40 KM.

Kupoprodajnim ugovorom je utvrđena prodajna cijena poslovnog objekta u iznosu od 1.810.410,00 KM i ugovoreno je da kupac – HDZ BiH ima obavezu da prodavatelju - Gradu Mostaru, plati samo razliku između kupoprodajne cijene i iznosa ulaganja za rekonstrukciju i adaptaciju, odnosno iznos od 718.106,60 KM.

Ovakvim načinom kupovine poslovne zgrade, očito je da su ugovorne strane odstupile od odredaba iz Ugovora broj: 01/I-1352/96 iz 1996. godine, jer nisu uzele u obzir činjenicu da je Hrvatska demokratska zajednica BiH veći dio troškova rekonstrukcije i adaptacije zgrade kompenzirala sa zakupninom za korištenje poslovnog prostora, koja je u periodu od 01.09.1996. do 31. 03. 2005. godine iznosi 717.910,00 KM.⁴

Služba za reviziju je utvrdila da Hrvatska demokratska zajednica BiH, u finansijskom izvještaju za 2008. godinu koji je predmet revizije, kao ni u poslovnim knjigama nije iskazala bilo kakve obaveze po osnovu zakupnine prema Gradu Mostaru, nakon što je izmirila obavezu po opomeni broj 05/2-25-3843/08 od 31.03.2008. godine.

---

³ Državni, entitetski i kantonalni organi, organi opštinskih i mjesnih zajednica, javne institucije, javna preduzeća, humanitarne organizacije, preduzeća koja su po svojoj djelatnosti isključivo neprofitna, vjerske zajednice, kao i privredna udruženja u kojima uloženi javni kapital iznosi najmanje 25% ne mogu da finansiraju političke stranke.

⁴ Revizijom godišnjih finansijskih izvještaja Hrvatske demokratske zajednice BiH u periodu od 2004. do 2008. godine, utvrđeno je da Središnjica Hrvatske demokratske zajednice BiH nije plaćala zakupninu, odnosno da je istu kompenzirala sa izvršenim ulaganjima u adaptaciju, kako je utvrđeno ugovorom broj 01/I-1352/96 od 02.09.1996. godine.

Tek nakon što je Hrvatskoj demokratskoj zajednici BiH 12.02.2010. godine dostavljen Preliminarni izvještaj o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu i postizbornog finansijskog izvještaja – Lokalni izbori 2008. godine, u kome je navedeno da je stranka sticanjem vlasništva nad poslovnim objektom prekršila odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno ostvarila zabranjen prilog u vrijednosti neplaćene zakupnine u preiodu od 01.09.1996. do 31. 03. 2005. godine, stranka se očitovala na nalaz revizije i 23.02.2010. godine Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavila kopiju Zapisnika broj 05/2-25-3843/08 od 03.04.2008. godine, u predmetu sklapanja nagodbe - poravnanja obaveza iz Ugovora o zakupu broj 01/I-1352/96 od 02.09.1996. godine između Grada Mostara i Hrvatske demokratske zajednice BiH. Sastavni dio Zapisnika je Sporazum o nagodbi u kome se navodi da ova politička stranka po osnovu Ugovora o zakupu ima obaveze prema Gradu Mostaru u iznosu od 493.110,00 KM.

Radi utvrđivanja činjeničnog stranja⁵, Centralna izborna komisija BiH se 11.03.2010. godine obratila Gradu Mostaru sa zahtjevom da dostavi podatke o sadržaju predhodno navedenog sporazuma, skupa sa podacima iz poslovnih knjiga o potraživanjima koje Grad Mostar ima od HDZ BiH. Grad Mostar je djelimično postupio po zahtjevu i Centralnoj izbornoj komisiji BiH 30.03.2010. godine dostavio kopiju sporazuma, koja je ovjerena od strane samo Grada Mostara⁶. Obzirom da nisu dostavljeni podaci iz poslovnih knjiga, o potraživanjima koja Grad Mostar ima od Hrvatske demokratske zajednice BiH, Centralna izborna komisija BiH je Gradu Mostaru uputila urgenciju, da u roku od tri dana dostavi podatke o potraživanjima od ove stranke. Kako po predhodnom zahtjevu, isto tako ni po urgenciji⁷, Grad Mostar nije dostavio podatke o potraživanjima od Hrvatske demokratske zajednice BiH.

U zapisniku broj 05/2-25-3843/08 od 03.04.2008. godine je navedeno da je predstavnik zakupca – HDZ BiH, predložila da u obavezu plaćanja zakupnine ne ulazi period od momenta zaključenja ugovora o zakupu broj: 01/I-1352/96 od 02.09.1996. godine do kraja 1999. godine, jer u tom periodu stranka nije koristila prostorije iz razloga što u cjelosti nije bila završena adaptacija.

Prema navodima iz zapisnika, predstavnik zakupodavca – Grada Mostara je izjavio da je prijedlog zakupca opravdan i utemeljen na ugovoru o zakupu predmetne poslovne zgrade, pa je postignut sporazum da Hrvatska demokratska zajednica BiH plati ukupnu zakupninu za korištenje poslovne zgrade u Ulici Kneza Domagoja bb u Mostaru, u iznosu od 690.030,00 KM za period od 01.01.2000. do 31.03.2008. godine. Sporazumom o nagodbi je utvrđeno da je stranka dužna da zakupninu za posljednje tri godine plati u jednokratnom iznosu od 250.920,00 KM u roku od 30 dana, a preostali iznos od 493.110,00 KM plati u 6 (šest) jednakih rata u iznosima od 82.185,00 KM.

Smatra se bitnim za napomenuti i to da je Grad Mostar 03.04.2008. godine istog dana kada je sklopljen sporazum o nagodbi i to pod istim brojem 02-2-25-3843/08, Hrvatskoj demokratskoj zajednici uputio opomenu pred tužbu, u kojoj navodi da obaveze ove političke stranke po osnovu zakupnine iznose 250.920,00 KM.

Pored navedenog, uvidom u sporazum o nagodbi, utvrđeno je da je pogrešno obračunata obaveza koja se navodi u sporazumu. Ukoliko se od iznosa 690.030,00 KM, navedenog u sporazumu oduzme iznos od 250.920,00 KM, u tom slučaju ostatak duga je 439.110,00 KM, a ne 493.110,00 KM, kako stoji u sporazumu.

Imajući u vidu sve naprijed navedene dokaze o načinu sticanja vlasništva Hrvatske demokratske zajednice BiH i način preuzimanja obaveza za zakupninu, utvrđeno je da stranka prekršila odredbe člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka. Stranka je oslobođena

⁵ Zapisnik čiji je sastavni dio Sporazum o nagodbi nije ovjeren niti od strane Grada Mostara niti Hrvatske demokratske zajednice BiH,

⁶ Grad Mostar je 23.03.2010. godine dostavio kopiju zapisnika sa sporazumom o nagodbi, koja nije bila ovjerena od strana u sporazumu, a potom 30.03.2010. godine je dostavio kopiju sporazuma koja je jednostrano ovjerena (nije ovjerena od strane HDZ BiH)

⁷ Urgencija je dostavljena Gradu Mostaru 02.04.2010. godine

plaćanja dijela obaveze prema Gradu Mostaru u iznosu od 278.800,00 KM, za zakupninu u periodu 02.09.1996. godine do kraja 1999. godine, iako je Ugovorom broj: 01/I-1352/96 od 02.09.1996. godine jasno utvrđeno da zakupski odnos teče od 01. septembra 1996. godine.

Sa sigurnošću se ne može utvrditi da Hrvatska demokratska zajednica BiH zaista ima obaveze u iznosu od 493.110,00 KM, a koje su navedene u Sporazumu o nagodbi sa Gradom Mostarom. Treba istaći da navedeni sporazum stranka nije predočila u toku revizije, već je isti Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavila nakon što joj je dostavljen Preliminarni izvještaj o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu i postizbornog finansijskog izvještaja – Lokalni izbori 2008. godine.

Također je bitno napomenuti i to da Hrvatska demokratska zajednica BiH nije iskazala obaveze prema Gradu Mostaru u godišnjem finansijskom izvještaju za 2009. godinu koji je 31.03.2010. godine dostavila Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

- Općinski odbor HDZ BiH Kakanj i Općinski odbor HDZ BiH Novo Sarajevo za svoj rad bez naknade koriste poslovne prostore u vlasništvu općine. Općina Kakanj je odlukom broj 0-01/1-88/06 od 30.05.2006. godine bez naknade dodijelila poslovni prostor površine 38,36 m² u vlasništvu Općine, kao stranci koja participira u Općinskom vijeću. Općinskom odboru HDZ BiH Novo Sarajevo, Općina Novo Sarajevo je bez naknade dodijelila poslovni prostor i pri tome stranku pored zakupnine oslobodila plaćanja i režijskih troškova struje, vode i grijanja.

c) Hrvatska demokratska zajednica BiH nije ispoštovala odredbe člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka⁸.

Hrvatska demokratska zajednica BiH u finansijskom izvještaju za 2008. godinu nije iskazala obaveze prema Gradu Mostaru, iz Sporazuma o nagodbi o poravnanju obaveza iz Ugovora o zakupu broj 01/I-1352/96 od 02.09.1996. godine između Grada Mostara i Hrvatske demokratske zajednice BiH, čime je prekršila odredbe člana 23. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka. Navedene obaveze nisu iskazane ni u poslovnim knjigama ove političke stranke.

Nakon izvršene revizije godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu, te nakon što je Hrvatskoj demokratskoj zajednici BiH dostavljen Preliminarni izvještaj o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu i postizbornog finansijskog izvještaja – Lokalni izbori 2008. godine sa nalazima revizije, stranka je u skladu sa odredbama člana 13. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, dobrovoljno otklonila nedostatke u finansijskom izvještaju, koji su otklonjivi.

- Stranka je 12.11.2009. godine vratila dio priloga, dva iznosa od po 5.000,00 KM, od dva pravna lica koja su u 2008. godini premašila propisani limit iz člana 5. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.
- Također, HDZ BiH je vratila i šest zabranjenih priloga u ukupnom iznosu od 8.320,00 KM, koje je stranci u 2008. godini dalo 6 pravnih lica (javnih preduzeća i neprofitnih organizacija). Dokaze o izvršenom povratu sredstava od priloga preko limita i zabranjenih priloga, skupa sa korekcijama godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu, Hrvatska demokratska zajednica BiH je dostavila Centralnoj izbornoj komisiji BiH 16.11.2009. godine.

---

⁸ U skladu sa odredbama člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka je obavezna podnositi finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija BiH. Sadržaj, forma, način i drugi detalji izvještavanja uređeni su Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 61/06)

- Stranka je u dopunjenom finansijskom izvještaju koji je Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavila 23.02.2010. godine, u skladu sa članom 6. Zakona o finansiranju političkih stranaka prijavila priloge dva fizička lica u ukupnom iznosu od 2.880,00 KM i prilog jednog pravnog lica u iznosu od 200,00 KM.
- Hrvatska demokratska zajednica je dopunila svoje evidencije o prihodima, koje je ostvarila po osnovu primljenih usluga u iznosu od 2.880,00 KM koje nije imala obavezu platiti, kao i sa primljenim prilogom od pravnog lica u iznosu od 200,00 KM.
- Stranka je dopunila svoje evidencije o rashodima po osnovu troškova kampanje u iznosu od 2.250,75 KM.
- Stranka je u dopunjeni finansijski izvještaj za 2008. godinu koji je Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavila 23.02.2010. godine unijela obaveze po ugovoru o finansijskom lizingu u iznosu od 50.324,74 KM i obaveze po osnovu zakupnine za poslovni prostor u iznosu od 4.928,25 KM.

Troškovi predizborne kampanje

Hrvatska demokratska zajednica BiH je postupila u skladu sa odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, odnosno u svrhu izborne kampanje je potrošila 491.364,14 KM.

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁹ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Hrvatska demokratska zajednica BiH je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 592.506,15 KM.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj demokratskoj zajednici BiH da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da postupa u skladu sa odredbama člana 3. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno da se oslobodi vlasništva nad preduzećem čija djelatnost nije vezana za izdavaštvo ili kulturu;*
- *da se ne finansira iz izvora koji su političkim strankama zabranjeni članom 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka,*
- *da uspostavi adekvatne i potpune evidencije u svojim poslovnim knjigama o svim svojim obavezama i*
- *da finansijske izvještaje sastavlja i dostavlja Centralnoj izbornoj komisiji BiH u skladu sa članom 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

---

⁹ Član 15.10 stav 2. propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

KOMENTAR

Hrvatska demokratska zajednica BiH se aktom broj I-02-18/10 od 22.02. 2010. godine očitovala na Preliminarni izvještaj o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2008. godinu i postizbornog finansijskog izvještaja – Lokalni izbori 2008. godine, te uz očitovanje dostavila dopune izvještaja u kome je djelimično otklonila nedostatke.¹⁰ Dokumentovane primjedbe, kao i dopune izvještaja Služba za reviziju je uvažila i ugradila u konačan izvještaj o reviziji. Primjedbe koje nisu utemeljene na relevantnim činjenicama nisu uticale na predhodni nalaz revizije.

Zahvaljujemo se osobi ovlaštenoj za podnošenje finansijskih izvještaja Hrvatske demokratske zajednice BiH na dobroj i korektnoj saradnji tokom obavljanja revizije finansijskih izvještaja.

Hasida Gušić, Šef Službe za reviziju, revizor

Veliborka Kravljača, pomoćnik revizora

---

¹⁰ U skladu sa odredbama člana 13. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, prije izricanja kazne ili preduzimanja administrativne mjere, Centralna izborna komisija BiH će nastojati da postigne da politička stranka za koju je ustanovljeno da je prekršila odredbe ovog zakona, dobrovoljno postupi, odnosno otkloni nedostatke, ukoliko su oni otklonjivi.